

RENTA WDOVIA Q&A

Jakie są podstawowe założenia projektu?

Renta wdovia to bardzo proste rozwiązanie - po śmierci współmałżonka, gdy przysługuje tak zwana renta rodzinna, będzie można odziedziczyć 50% emerytury lub renty zmarłego. Chcemy aby wdova lub wdowiec mogli sami wybrać czy, czy zostają przy swojej emeryturze, do której dodawane będzie 50% emerytury/ renty zmarłego, czy też decydują się na odwrotny wariant.

Renta wdovia ma obejmować wszystkich świadczeniobiorców, także tych, których emerytury i renty wypłacane są z innych niż Fundusz Ubezpieczeń Społecznych źródeł - policja, służba więzienna, straż pożarna, służba ochrony państwa etc. (Jedyny wyjątek stanowić będą prokuratorzy i sędziowie, których świadczenia emerytalne i rentowe są przeciętnie znacznie wyższe od pozostałych.)

Dlaczego ten projekt jest potrzebny?

Obecny system tak zwanego zbiegu świadczeń jest niesprawiedliwy. Dziś jest tak, że osoba, która przez wiele lat płaća składki na swoje ubezpieczenie i nabyła prawo do emerytury lub renty a następnie, z powodu śmierci współmałżonka, uzyskała także prawo do renty rodzinnej – musi wybierać pomiędzy dwoma świadczeniami. A jeśli wybierze świadczenie współmałżonka to będzie to tylko 85% tej sumy. Rozwiązanie powszechnie uznawane jest za nieuczciwe i krzywdzące (szczególnie za względu na ogólnie niski poziom większości świadczeń).

Czas to zmienić. Śmierć współmałżonka nie może powodować drastycznego obniżenia świadczeń a przez to poziomu życia dla wdovы lub wdowca.

Jak dokładnie będzie to działać - przykłady?

Przykład nr 1:

Pan Mirosław był emerytem policyjnym. Pobierał emeryturę policyjną w wysokości 4000 zł brutto. Jego żona, pani Ewa jest emerytowaną nauczycielką i pobiera emeryturę z ZUS w kwocie 2000 zł brutto. Pan Mirosław umiera.

Dziś jest tak, że po śmierci pana Mirosława pani Ewa otrzyma po nim rentę rodzinną w kwocie **3400 zł brutto**, tylko jeśli zrezygnuje z własnej emerytury.

Przy rencie wdoviej po śmierci małżonka pani Ewa będzie otrzymywać po nim rentę rodzinną w kwocie 3400 zł brutto powiększoną o kwotę 1000 zł brutto.

W ten sposób jej renta rodzinna będzie wynosić **4400 zł brutto**.

Dzisiaj: **3400 zł brutto**

Po wprowadzeniu renty wdoviej: **4400 zł brutto**.

Zysk: **1000 zł brutto**

Przykład nr 2:

Pani Katarzyna jest emerytowaną główną księgową i pobiera emeryturę z ZUS w kwocie 5000 zł brutto. Jej mąż, pan Paweł, który był kierowcą autobusu, pobierał emeryturę z ZUS w kwocie 3500 zł brutto. Pan Paweł umiera.

Dziś po śmierci pana Pawła pani Katarzyna nie otrzyma **żadnego dodatkowego świadczenia (0 zł)**, ponieważ renta rodzinna, która by jej przysługiwała po mężu, jest niższa od jej własnej emerytury.

Przy rencie wdowiej po śmierci pana Pawła emerytura pani Katarzyny zostanie zwiększona o **1487,5 zł brutto**. W ten sposób jej emerytura będzie wynosić **6487,5 zł brutto**.

Dzisiaj: **5000 zł brutto**

Po wprowadzeniu renty wdowiej: **6487,5 zł brutto**.

Zysk: **1487,5 zł brutto**

Przykład nr 3:

Pan Krzysztof i pani Ewa byli przedsiębiorcami. Przed długi czas pracowali na podstawie umów śmieciowych, a przez pewien czas za granicą, w Indiach. Z tego powodu każde z nich pobiera jedynie emeryturę minimalną w kwocie 1338,44 zł brutto. Pani Ewa umiera.

Po śmierci pani Ewy pan Krzysztof nie otrzyma **żadnego dodatkowego świadczenia (0zł)**, ponieważ renta rodzinna, która by mu przysługiwała jest równa przysługującej mu emeryturze.

Po wprowadzeniu renty wdowiej renta rodzinna, która przysługiwałaby panu Krzysztofowi, zostanie zwiększona o **669,22 zł**. W ten sposób renta rodzinna pana Krzysztofa będzie wynosić **2007,44 zł**.

Dzisiaj: **1338,44 zł brutto**

Po wprowadzeniu renty wdowiej: **2007,44 brutto**

Zysk: **669,22 zł brutto**

Dlaczego lewica zbiera podpisy pod projektem społecznym zamiast złożyć jako klub gotowy projekt w sejmie?

Lewica zrobiła i jedno i drugie. W parlamencie od dawna leży nasz projekt ustawy o rencie wdowiej. Niestety pani Marszałek Witek wrzuciła go do sejmowej zamrażarki. Najprawdopodobniej tak długo jak rządzić będzie PiS nie uda się wprowadzić go na obrady. Za rok wybory, w nowej kadencji wszystkie projekty z sejmowej zamrażarki będą automatycznie unieważnione i trzeba będzie zgłaszać je jeszcze raz. Wyjątek stanowią właśnie projekty obywatelskie, które po zebraniu podpisów muszą być przegłosowane. Lewica jest zdeterminowana by wprowadzić w życie rentę wdowią, dlatego zdecydowaliśmy się zgłosić projekt jako obywatelski i będziemy zbierać pod nim podpisy. W tej lub następnej kadencji sejm będzie musiał procedować naszą ustawę a emeryci i renciści wreszcie zyskają szansę na poprawę sytuacji życiowej.

Kto jest pełnomocnikiem komitetu?

Pełnomocnikiem obywatelskiego komitetu "Renta Wdowia" jest poseł Nowej Lewicy z Płocka Arkadiusz Iwaniak. Poseł Iwaniak jest współtwórcą polityki senioralnej Lewicy. Był inicjatorem projektów projektów w tym zakresie - np. bonu turystycznego dla seniorów czy zasiłku pogrzebowego.

W jaki sposób sfinansować tę zmianę?

Koszty projektu zostaną sfinansowane z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, Funduszu Emerytalno-Rentowego lub właściwych części budżetu państwa.

Ile dokładnie będzie kosztowało wprowadzenie renty wdowiej?

W naszych szacunkach koszt renty wdowiej wyniósłby 14 mld złotych rocznie. . W skali całego Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (285 mld zł) nie jest to zawrotna kwota - byłoby to zaledwie 4%. Budżet państwa może bez większych problemów udźwignąć ten wydatek.

(Do bardziej precyzyjnego określania tej kosztów renty wdowiej konieczne jest stworzenie analizy w oparciu o dane z systemu ZUS, do których nie mamy dziś dostępu.)

Ile osób zyska nowe uprawnienia po wprowadzeniu w życie renty wdowiej?

Według naszych szacunków z renty wdowiej skorzysta od 1,3 do 1,5 mln Polaków i Polek. To duża grupa, która dziś najbardziej cierpi z powodu wysokiej inflacji. Waloryzacja emerytur nie nadąża za galopującą drożyzną. Wśród seniorów rośnie liczba osób zagrożonych ubóstwem. Wprowadzenie renty wdowiej, choć częściowo, pomoże zatrzymać to zjawisko. Renta wdowia będzie trwałym systemowym wsparciem dla emerytów i rencistów - a nie jednorazowa zapomoga, zależna od widzimisię polityków.

[Niedawno Lewica zaproponowała projekt ustawy, który zakładał drugą waloryzację emerytur jeszcze w 2022, a nie dopiero w marcu 2023 roku. W grę wchodziło nawet dodatkowe kilkaset złotych do emerytury. Sejm jednak odrzucił wniosek o uzupełnienie porządku obrad o pierwsze czytanie tego projektu.]

Czy w innych krajach UE jest stosowane takie rozwiązanie?

Podobne rozwiązania działają w wielu krajach UE. W Czechach osoba uprawniona ma prawo do wyższego świadczenia w całości oraz do 50% drugiego świadczenia. W Niemczech prawo dopuszcza możliwość łączenia świadczeń, ale w przypadku gdy ich łączna wysokość przekracza ustalony limit – świadczenie obniża się o 40%. Renta wdowia funkcjonuje także na Litwie i we Włoszech.

Czy to nowe świadczenie nie spowoduje zwiększenia inflacji?

Nie - wręcz przeciwnie. Rentę wdowią można uznać za jeden z elementów polityki zwalczania skutków inflacji. W czasie pandemii rząd uruchomił wielkie programy wsparcia dla przedsiębiorstw, na które poszły dziesiątki i setki miliardów złotych. Dlaczego dziś, gdy kryzys inflacyjny uderza najmocniej w emerytów i rencistów, nie mielibyśmy uruchomić rozwiązań, które ma szansę skutecznie wesprzeć tę grupę.

**Renta wdowia ma być jednym z elementów polityki senioralnej lewicy.
Jakie jeszcze rozwiązania przygotowaliście dla osób starszych?**

Pakiet Klubu Lewicy „Bezpieczny senior”:

- Renta wdowia
- Dodatkowa waloryzacja rent i emerytur
 - Podniesienie minimalnej renty i emerytury
- Leki za 5 zł
- Senioralny Bon Turystyczny
- Zasilek pogrzebowy 7000 zł.

Poparcie dla projektu/ ibris na zamówienie Centrum Daszyńskiego?

Pomysł renty wdowiej cieszy się olbrzymim poparciem społecznym. Według badań IBRiS ponad 70% Polaków i Polek popiera wprowadzenia dziedziczenia części świadczeń po współmałżonku. Rentę wdowią popierają w tym samym stopniu mężczyźni jak i kobiety, osoby ubogie jak i te z wyższymi dochodami, wyborcy lewicy i prawicy. Dlatego uznać można, że renta wdowia to rozwiązanie niekontrowersyjne, idące ponad społecznymi i politycznymi podziałami. Zrobimy wszystko by renta wdowia została jak najszybciej przyjęta.